

56. Türkiye Jeoloji Kurultayı Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Özcan Dora'nın Kurultay Açış Konuşması

Sayın Genel Müdürler, Sayın Konuklarımız ve değerli Meslektaşlarım,

Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği, Jeoloji Mühendisleri Odasının düzenlediği yıllık geleneksel 56. Kurultayımıza hoş geldiniz.

1947 yılında Türkiye Jeoloji Kurumu'nun başlattığı, daha

sonra Türkiye Jeoloji Mühendisleri Odasının üstlendiği kurultaylarımızı, her yıl daha yoğun etkinlikler ve daha büyük sorumluluklar içinde kutlamaktayız. **Irak'taki kanlı savaşın sonuna yaklaşıldığı şu günlerde, jeoloji mühendislerinin görev ve sorumlulukları daha da öne çıkıyor. ABD' nin Irak'a müdahalesindeki ana nedenin, Irak'ın yer altında yatan zengin kara elmas, yani petrol yatakları olduğunu en iyi biz jeoloji mühendisleri anlayabiliriz.** Gene Kurtuluş Savaşımızdan sonra çizilen güney sınırimızın, gerek su gerekse petrol kaynaklarını Türkiye'nin sınırları dışında bırakacak şekilde geçirilişinde, o günün ünlü İsviçre'li jeoloji mühendislerinden yararlanıldığını çok iyi bilmekteyiz. **Ülkelerin kadeğinde yer altı kaynaklarının ne denli yaşamsal bir rolü bulunduğu ve yöneticilerin önemli politik kararlarda bu alandaki uzman görüşlerine başvurmalarının zorunluluğu gittikçe ön plana çıkmaktadır.** Türkiye'de de aynı yolların izlendiğini umuyor ve bekliyoruz.

Alpin kuşağında yer alan Türkiye'de, jeolojik açıdan son derece önemli ve özgün bilimsel çalışmalar yanında, yer altı kaynaklarını arayıp bulma, güvenilir bir yerleşim ve yapılaşmaya yönelik jeo-mühendislik çalışmaları her yıl artarak devam etmiş ve uluslar arası bir standarda ulaşmıştır. 41 yıllık bir üniversite mensubu olarak, bu başarıda üniversitelerimizin Jeoloji Mühendisliği bölümlerinin önemli bir rolü bulunduğunu söylemeden edemeyeceğim. Devletimizin araştırma-geliştirme için ayırabildiği çok kısıtlı bütçeye karşın, kimi üniversitelerimiz uluslararası projelere girerek, araştırma olanaklarını arttırmışlar ve yetişen öğrencilerin yabancı araştırmacılarla ilişki kurmalarına fırsat sağlamışlardır. Öte yandan döner sermaye projeleri

çerçevesinde, birçok öğrenci maden, yeraltısuyu arama ve jeo-mühendislik projeleriyle tanışmıştır. Artık genç mühendislerimiz, jeoloji mühendisinin ilerde kamu kuruluşlarında yada piyasada karşılaşabileceği ve pratik çözümler gerektiren jeolojik problemlere daha hazırlıklı

olarak mezun oluyorlar. Ancak bu alanda daha katedilecek çok büyük yol bulunmaktadır. **Öncelikle öğretim programlarının, jeolojinin günümüzde ulaştığı bilimsel düzeyi ve jeo-mühendislik projelerine getirdiği rasyonel ve pratik çözümleri gözetmesi gerekmektedir.** Dokuz Eylül Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü'nün geçen yıl başlattığı "Aktif Eğitim" programı bu alanda çok verimli bir ufuk açacağı benziyor. Kurultay esnasında bu konuda verilecek çağrılı konuşmanın büyük ilgiyle izleneceğini ümit ediyorum. Ayrıca, odamızın bu yıl Haziran Ayı içinde düzenleyeceği "Türkiye'de Jeoloji Mühendisliği Eğitimi Sorunları" başlıklı çalıştay, sanırım konunun bütün boyutlarıyla tartışılmasına ve çözümler üretilmesine fırsat verecektir.

Yukarıda saydığım olumlu gelişmelere bakarak, üniversitelerimizde, dolayısıyla Jeoloji Mühendisliği bölümlerimizde, her şeyin yolunda gittiğini, önemli sorunların bulunmadığını sanmak, kanımca biraz fazla iyimserlik olur. Geçen yılki Kurultay Başkanı Prof.Dr.Engin MERİÇ'in açış konuşmasında ayrıntılı bir biçimde çizelgelerde gösterdiği gibi, 21 fakültemizin jeoloji mühendisliği bölümlerine yılda 395 i gececi olmak üzere, toplam 1285 öğrenci kabul edilmektedir. **Oysa ülkemizin yılda yeni 1285 jeoloji mühendisine kesinlikle gereksinmesi bulunmamaktadır.** Mezun olan genç mühendislerimizin neredeyse % 80 i kendi alanları dışındaki işlerde çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu durumda, jeoloji mühendisliği bölümlerimizdeki gece kısımlarının kapatılması ve gündüze alınan öğrenci sayılarının da yarıya indirilmesi zorunluluğu ortadadır. Öte yandan, jeoloji mühendisliği bölümlerimizdeki öğretim üyesi dağılımı çok dengesizdir. Kimi büyük kent üniversitelerimizde 30 un üzerinde öğretim

**Ülkemizdeki
araştırma
olanaklarının
çok kısıtlandığı
bir dönemde,
meslektaşlarımızın
100'ü aşan
bildiriyle 56.
Türkiye Jeoloji
Kurultayı'na
katılabilmiş
olmalarından dolayı
çok mutluyuz.**

eleştirmiştim. Son aylarda "YEK" yasa önerisi ortaya atılınca, YÖK'ü savunur hale geldim.. Gerçekten de YÖK yasasında kimi olumlu değişimler gerçekleştirilmiş; doktoraların belli bir düzeyde ve ancak kadrolarını tamamlamış üniversitelerde yapılabileceği, doçentlik jürilerine ancak uluslar arası kaliteli dergilerde yayınlar yapmış profesörlerin katılabileceği kuralları getirilmiş ve hatta yardımcı doçent atamalarının da merkezi jürilerce yapılması önerilmiştir. Böylece öğretim üyeliğine yükselmeye, öznel kriterler göreceli olarak ortadan kaldırılabilmiştir. YÖK yasasına, profesörlüğe yükselcek adaylar ve jüri üyeleri için de belli kriterler getirmek, yöneticiler için yeniden seçim sistemine dönmek ve yetkileri daha çok ilgili kurumlara aktarmak gibi yeni maddeler ekleyerek kimi düzeltmeler yapmak olanaklı iken, **yeni Hükümetimizin Türkiye'nin bunca yığılmış sorunu arasından YÖK'ü öncelikle ele alıp, tüm üniversiter anlayışa ters düşen YEK yasa taslağıyla karşımıza çıkması, biz öğretim üyelerini derin bir hayal kırıklığına uğratmıştır.** Umarım bu konuda üniversitelerden gelen yoğun tepkilere yeterince kulak verilecektir.

Jeoloji Mühendisliği mesleği de, zorunlu olarak içinde bulunduğumuz bilgi ve iletişim çağına uyum sağlamaktadır. Bizim eskiden tanıdığımız, arazide hazırlanmış jeoloji haritalarının elle aydınlatılmasına işlemler, tümüyle tarihe kavuşmuştur. Bugün bilgisayarlarda uygun programlarla her türlü renkli ve sinyatürlü haritalar kısa sürede üretilebilmekte ve e-posta aracılığıyla ilgili yerlere anında ulaştırılabilmektedir. Böylesine baş döndürücü teknoloji, ister istemez meslek içi eğitimi de zorunlu kılmaktadır. **Üniversiteler, ilgili kamu kuruluşları ve serbest meslek büroları hızla**

yeni koşullara adapte olmalı ve gerekli meslek içi kursları düzenleyebilmelidirler. Ağustos 1999 depreminden sonra bu tür kurslar başlamışsa da, üzülerek söylemek gerekirse, istenilen yoğunlukta sürdürülememiştir.

Bir önemli konu da, üniversitelerdeki jeoloji mühendisliği bölümlerimizin, döner sermaye aracılığıyla, piyasadaki rutin jeo-mühendislik projelerinin peşinden koşmamalarıdır. Üniversitelerce, ancak piyasadaki mühendislik bürolarınca çözümlenemeyecek, kapsamlı ve karmaşık projeler ele alınmalıdır. Böylece, hem yeni yetişen lisansüstü öğrencilerine ilginç ve bilimsel tez konuları bulunur, hem de üniversiteler kendi mezun ettikleri jeoloji mühendislerinin kazanç olanaklarını onların ellerinden almamış olurlar.

Öte yandan, özellikle zemin etüdlerinde yasa ve yönetmelilerdeki düzenlemelerin yeterince kesin ve açık olmayışı, meslektaşlarımızın kimi kardeş mesleklerin mensuplarıyla, gereksiz yere karşı karşıya gelmelerine neden olmaktadır. Oysa uluslar arası çıkarılmış standard ve yönetmeliklerde, jeoloji mühendislerinin hangi konularda ve hangi aşamada proje hazırlayacakları açıkça belirtilmiştir. **Yasa, tüzük ve yönetmelik hazırlayan kamu kuruluşlarımızdan uluslar arası standard ve yönetmelikleri göz önünde tutmalarını ve jeoloji mühendisleri odasından her aşamada görüş almalarını beklememiz en doğal hakkımızdır.** Böylece, Türkiye'deki, ABD ve AB ülkelerindeki jeoloji mühendislerinin yetki ve sorumlulukları arasında bir eşgüdüm sağlanmış olacaktır.

Ülkemizdeki araştırma olanaklarının çok kısıtlandığı bir dönemde, meslektaşlarımızın 100'ü aşan bildiriyle 56. Türkiye Jeoloji Kurultayı'na katılabilmiş olmalarından dolayı çok mutluyuz. Kurultayımız esnasında;

1 - Küresel Su Politikaları ve Havza Yönetimi,

2 - Türkiye'nin Enerji Politikalarına Makro Bakış adlı, ülkemiz için yaşamsal önemdeki iki konuyu paneller kapsamında ele alacağız. Uzmanların ayrıntılı olarak sorunları ve çözüm önerilerini dile getirecekleri bu güncel konularda, izleyicilerimizden de yoğun bir katılım beklemekteyiz.

56. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın düzenlenmesinde emeği geçen tüm arkadaşlarıma içten teşekkür eder, hepinize saygılar sunarım.

O.Özcan Dora

56. Türkiye Jeoloji Kurultay Başkanı
DEÜ, Müh. Fak. Jeoloji Mühendisliği Bölümü
Emekli Öğretim Üyesi